

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 4165/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

University of Bern
Osoite: Altenbergrain 21, 3013 Bern, Ch

Hakemus

07.05.2025, sähköpostitse

xxxx (University of Bern) hakee Metsähallitukselta lupaa maastomittauksiin sekä näytteenottoon puustosta kahdella tutkimusalueella, jotka sijaitsevat Pallas-Yllästunturin ja Tiilikkajärven kansallispuistoissa 4.-18.8.2025 välisenä aikana. Tutkimusalue sijoittuu Pallas-Ylläksen kansallispuistossa Sammaltunturin länsipuolelle sekä Tiilikkajärven kansallispuistossa Sammakkojärven pohjoispuolelle.

Tutkimuksessa kummallekin tutkimusalueelle perustetaan 4-6 koealaa, joiden halkaisija on 20 m. Kultakin koealalta mitataan puuston yleistiedot käyttäen kajoamattomia tutkimusmenetelmiä (mm. Forest Scanner App), minkä lisäksi koealalla olevista, isoista puista (halkaisija rinnan korkeudella yli 10 cm) otetaan puuydinnäytteet (sydänpuunäytteet). Näytteitä otetaan kaksi kappaletta per puu ja ne otetaan rinnankorkeudelta käyttäen 5 mm halkaisijaa olevaa poranterää. Puita ei näytteenoton aikana kaadeta, eikä työstä jää poranreikää lukuun ottamatta muita jälkiä maastoon. Näytteenoton ei ole havaittu lisäävän puiden kuolleisuutta (Portier ym. 2024, European Journal of Forest Research 143: 129–139).

Näytteenotto liittyy Euroopan tutkimusneuvoston (ERC) rahoittamaan tutkimushankkeeseen, jossa tutkitaan luonnon monimuotoisuuden merkitystä luonnon sopeutumiskykyyn ilmastonmuutoksessa. Tutkimus tehdään yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa. Mittauksiin osallistuu hakijan lisäksi kaksi kenttätöntekijää

Helsingin yliopistosta. Vastaavaa näytteenottoa tehdään hankkeessa laajasti myös muualla Euroopassa. Lupahakemus on liitteessä 1.

Hakija on täydentänyt hakemustaan sähköpostitse viikolla 26/2025.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää xxxx (University of Bern) luvan maastomittausten tekoon sekä näytteenottoon puustosta kahdella tutkimusalueella, jotka sijaitsevat Pallas-Yllästunturin (kiinteistöllä 498-891-1-2) ja Tiilikajärven kansallispuistossa (kiinteistöllä 687-891-2-1). Lupa koskee liitteessä 1 esitettyjä mittauksia ja puuydinnäytteiden ottoa.

Näytteitä saa ottaa enintään neljältä koealalta per tutkimusalue.

Lupa ei sisällä oikeutta poiketa Pallas-Yllästunturin kansallispuiston liikkumisrajoituksista siten, kuin ne on määritelty Pallas-Yllästunturin kansallispuiston järjestyssäännössä (päätöksen voimassaoloaika: 5.5.2008- toistaiseksi).

Lupa koskee luvan saajan lisäksi mittauksiin ja näytteenottoon osallistua kenttähenkilöitä Bernin ja Helsingin yliopistoista. Luvan saaja vastaa siitä, että kaikki mittauksiin ja näytteenottoon osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja sekä luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksiä.

Lupa on voimassa seuraavasti:

Alkaa: 04.08.2025

Päätyy: 18.08.2025

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Pallas-Yllästunturin kansallispuisto on perustettu lailla 1430/2004 ja Tiilikkajärven kansallispuisto lailla 674/1981. Molemmista kansallispuistoista kielletyistä toiminnoista säädetään luonnonsuojelulain (9/2023) 49 §:ssä ja rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista mainitun lain 50 ja 51 §:ssä. Molempiin kansallispuistoihin on asetettu Pallas-Yllästunturin kansallispuistoon on asetettu alueen järjestyssäännössä liikkumisrajoituksia. Lupa-alueet eivät sijoitu liikkumisrajoitusalueille.

Alueilla on LSL 49 § nojalla kiellettyä ottaa taikka vahingoittaa sieniä, puita, pensaita tai muita kasveja tai niiden osia. Luonnonsuojelulain 51.1 § mukaan kansallispuistossa on kuitenkin alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta ja Metsähallituksen luvalla mahdollista pyydystää tai tappaa eläimiä, kerätä sieniä ja kasveja tai niiden osia, eläinten pesiä ja kivennäisnäytteitä tutkimusta tai opetusta varten.

Luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023, 1 §) mukaan luonnonsuojelualueiden ja niiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Luvalla tehtävä näytteenotto on osa kansainvälistä tutkimushanketta, jossa tutkitaan Euroopan mittakaavassa luonnon monimuotoisuuden merkitystä ilmastomuutoksessa. Näytteenotto tehdään kajoamattomilla menetelmillä lukuun ottamatta puuytimistä tehtävää näytteenottoa. Puudinnäytteenoton ei ole havaittu lisäävän puiden kuolleisuutta (Portier ym. 2024, European Journal of Forest Research 143: 129–139). Näytteenotto ei vahingoita alueen kasvillisuutta tai aiheuta merkittävää häiriötä alueen muulle lajistolle. Näytteenotto tehdään loppukesästä, jolloin mm. lintujen pesimäkausi on jo pääosin ohi. Metsähallitus katsoo, ettei luvan mukainen toiminta vaaranna lupaan kuuluvien kansallispuiston suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Lupa-alueet kuuluvat Pallas-Ounastunturin (FI1300101, SAC/SPA) tai Tiilikan alue -nimiseen (FI0600071, SAC/SPA) Natura-alueeseen. Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja, eikä luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ole siksi tarvetta.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Koealojen tai puiden merkitsemisessä ei saa käyttää nauloja tai muita kiinnitysmenetelmiä, jotka vahingoittavat puun kuorta. Kaikki näytteenotossa käytettävät välineet ja merkinnät tulee kerätä pois mittausten ja näytteenoton jälkeen.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa tallaantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta (1430/2004): 1 ja 3 §
Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981): 6 a §
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49, 51 ja 56 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

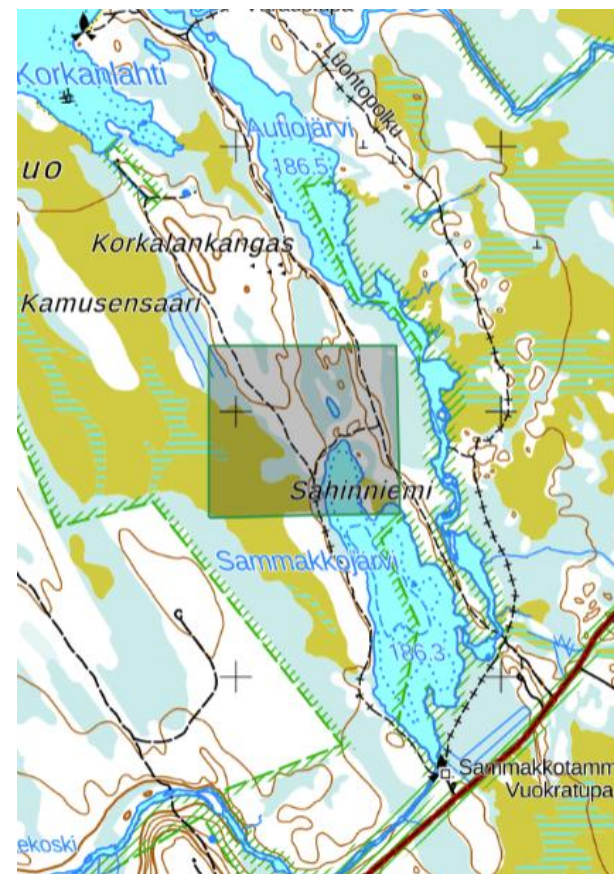
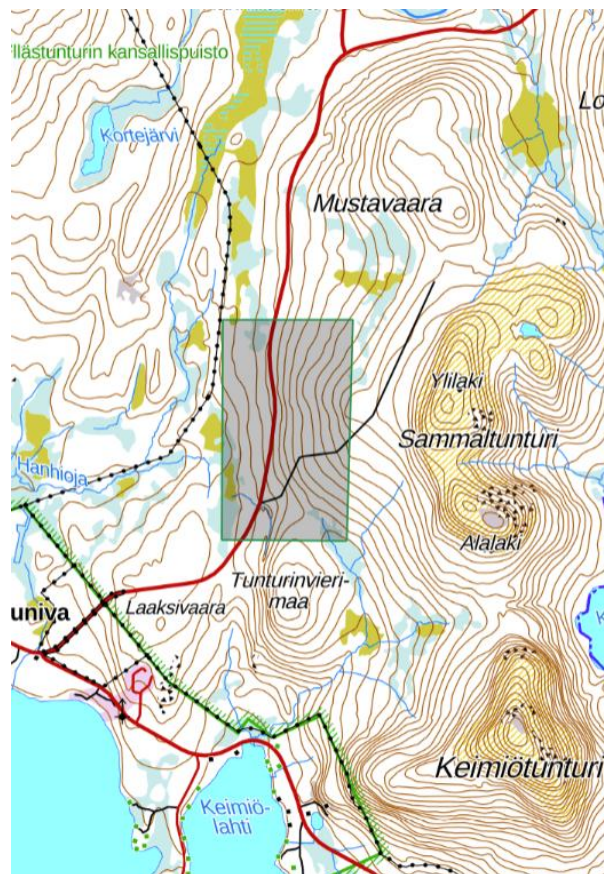
Liitteet:

- Liite 1. Lupahakemus ja tutkimussuunnitelma (poistettu)
- Liite 2. Lupa-alueiden kartta
- Liite 3. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Rautavaaran kunta
Muonion kunta
Lapin ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Lapin luonnonsuojelupiiri
Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri

Liite 2. Lupa-alueet Pallas-Yllästunturin (vasen) ja Tiilikajärven kansallispuistoissa (oikea).



Liite 3. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42000